

Dodatok č.1
k školskému poriadku

Desegregačný a inkluzívny plán

Stredná odborná škola priemyselných technológií, Učňovská 5, Košice vydáva tento Desegregačný a inkluzívny plán, ktorý zahŕňa desegregačné štandardy a vymedzuje rovnaké príležitosti pre všetkých žiakov školy.

Článok 1

Účel vydania

V minulosti boli žiaci často vzdelávaní oddelene podľa rôznych kritérií, čo v praxi znamenalo nerovnaké príležitosti a obmedzený prístup k vzdelaniu. Takýto systém vytváral bariéry pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia či žiakov, ktorí neovládali vyučovací jazyk.

Dnes je základným princípom vzdelávacieho systému **inklúzia**, ktorá rešpektuje rozdielne potreby, tempo a štart žiakov. Inkluzívna škola sa snaží zabezpečiť, aby každý žiak mal prístup k kvalitnému vzdelaniu, podporu vo svojom rozvoji a pocit spolupatričnosti. To zahŕňa prispôbenie vzdelávacieho procesu individuálnym potrebám žiakov a odbornú podporu – psychológa, špeciálneho pedagóga, asistenta učiteľa a ďalších odborníkov.

Cieľom inklúzie nie je len poskytnúť rovnaké prostredie pre všetkých, ale **rovnakú šancu na úspech a rozvoj schopností každého žiaka**, bez ohľadu na jeho zdravotný stav, sociálne zázemie či jazykové schopnosti. Inkluzívne prostredie podporuje spoluprácu medzi žiakmi, rozvíja sociálne zručnosti a predchádza diskriminácii, čím vytvára školu, kde sa všetci žiaci cítia bezpečne, rešpektovane a motivovane učiť sa.

Článok 2

Desegregácia vo výchove a vzdelávaní

Segregácia znamená nespravodlivé oddelovanie alebo vylučovanie skupín ľudí. V školskom prostredí ide o konanie alebo opomenutie, ktoré je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a vedie k priestorovému, organizačnému, fyzickému či sociálnemu oddelovaniu žiakov bez oprávneného dôvodu.

Takéto konanie je v rozpore so základnými princípmi demokracie – rovnosťou, dôstojnosťou a spravodlivosťou – a medzinárodné aj vnútroštátne právo ho považujú za protiprávne.

Cieľom desegregácie je, aby všetci žiaci mali rovnaký prístup k vzdelaniu a aby sa žiaci zo znevýhodneného prostredia po ukončení školy neocitli v pasci sociálneho vylúčenia. Odstraňovanie segregácie preto nie je cieľom samo o sebe, ale prostriedkom k sociálnej inklúzii.

Kvalitné inkluzívne vzdelávanie má byť prispôsobené individuálnym potrebám žiakov, zohľadňovať ich sociálne a kultúrne prostredie a umožňovať každému úspešne pokračovať vo vzdelávacej dráhe. Patrí sem aj prevencia predčasného ukončenia školskej dochádzky, zamedzenie zbytočného opakovania ročníkov a podpora pravidelnej školskej dochádzky a disciplíny.

Článok 3

Inklúzia

Inkluzívne vzdelávanie znamená také usporiadanie školy, ktoré podporuje všetkých žiakov – tých, ktorí majú nižšie predpoklady na úspech, ale aj nadaných a talentovaných.

Cieľom inklúzie je, aby škola poskytovala príležitosť na vzdelávanie pre všetky deti bez ohľadu na ich schopnosti, sociálne prostredie, jazykové či kultúrne odlišnosti. Nejde teda o súčasný trend, ale o nadviazanie na tradičné pedagogické myšlienky, že škola má byť **dielňou ľudskosti** a má vychádzať z pohľadu žiaka.

Inkluzívna škola nespočíva v tom, akí žiaci ju navštevujú, ale v tom, **ako sú vnímaní a rešpektovaní ako individuality**. Aj v homogénnej triede možno hovoriť o inklúzii, ak učitelia prispôbujú výučbu potrebám konkrétnych žiakov a uplatňujú individuálny prístup.

Inklúzia nie je konečný stav, ale **neustály proces**, pri ktorom sa učiteľ snaží predchádzať zlyhaniu žiakov a zároveň podporovať ich osobnostný rozvoj podľa individuálnych možností, ktoré sú ovplyvnené ich osobnosťou aj rodinným a sociálnym prostredím.

Článok 4

Dokumenty školy

Naša škola má vo svojich dokumentoch zakotvené princípy rovnosti vzdelávania, inklúzie a zákazu diskriminácie. Tieto zásady sú súčasťou:

- školského vzdelávacieho programu (ŠkVP),
- školského poriadku,
- štatútu školy,
- pracovného poriadku,
- webovej stránky školy.

Špeciálne interné dokumenty na podporu žiakov:

- individuálny vzdelávací program (IVP),
- podporné opatrenia,
- dokumentácia školského podporného tímu.

Školský vzdelávací program (ŠkVP) je najdôležitejší verejný dokument školy. Okrem obsahu vyučovania obsahuje aj princípy podpory žiakov, systém hodnotenia, využívanie sebahodnotenia a sebareflexie. Cieľom je rozvoj žiaka nielen v poznatkovej, ale aj v osobnostnej a sociálnej rovine.

Školský poriadok určuje základné pravidlá správania a fungovania školy. Je dôležitý pre každodenný život žiakov a rodičov.

Individuálny vzdelávací program (IVP) slúži pre žiakov, ktorí potrebujú špeciálne podporné opatrenia. Je súčasťou dokumentácie školského podporného tímu a uchováva sa v bezpečnej forme.

Štatút školy upravuje víziu, poslanie a hodnoty školy, pravidlá jej fungovania a obsahuje aj záväzok k rovnosti, inklúzii a desegregácii vo vzdelávaní.

Článok 5

Desegregačný a inkluzívny plán v prostredí školy

Inkluzívna kultúra školy

Všetci zamestnanci školy – pedagogickí aj nepedagogickí – zdieľajú presvedčenie, že škola je miestom pre rozvoj každého žiaka bez ohľadu na jeho schopnosti, sociálne či kultúrne zázemie. Odlíšnosti medzi žiakmi sa vnímajú ako prirodzená súčasť práce, nie ako prekážka.

Inkluzívny tím

V škole pôsobí inkluzívny tím zložený z učiteľov, vychovávateľov, výchovného poradcu a školského psychológa. Tento tím vytvára podmienky pre inkluzívne vzdelávanie a aktívne sa na ňom podieľa.

Spolupráca odborníkov

Členovia tímu a učители spolupracujú, zdieľajú skúsenosti a metodické postupy, aby sa ich práca dopĺňala. Pravidelne sa stretávajú, riešia problémy, vymieňajú si skúsenosti z praxe a navštevujú vyučovacie hodiny svojich kolegov, aby zladili prístup k žiakom.

Koncepcia výučby

Podstata inklúzie sa prejavuje priamo v triedach. Tradičné frontálne vyučovanie je nahrádzané metódami, ktoré rešpektujú individuálne potreby žiakov a podporujú ich osobnostný rozvoj.

Cieľ plánu:

Vytvoriť priaznivé podmienky pre vzdelávanie a sociálny rast všetkých žiakov, aby dosiahli inklúziu a osobnostnú integritu.

Čiastkové ciele:

- a) podporovať učenie, myslenie a rozhodovanie žiakov,
- b) rozvíjať sociálne kompetencie – toleranciu, spoluprácu, riešenie konfliktov,
- c) odstraňovať predsudky a bariéry v osobnostnom a sociálnom rozvoji.

Článok 6
Záverečné ustanovenia

1. Desegregačný a inkluzívny plán školy bol predložený na pedagogickej rade dňa 16.9.2025
2. Tento plán nadobúda účinnosť dňom 17.09.2025
3. Tento plán je súčasťou dokumentácie Strednej odbornej školy priemyselných technológií, Učňovská 5 Košice.

V Košiciach, dňa 17.9.2025

Mgr. Lýdia Sýkorová
poverená vedením školy